Sygn. akt **OS 12/2020**

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie
z dnia (…) r.
w składzie:
Przewodniczący: r.pr. Tomasz Marzec
Sędziowie: r.pr. Artur Warych - sprawozdawca
r.pr. Piotr Fałdyga
Protokolant: aplikant radcowski – Aleksandra Czyżewska

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu (…) r. sprawy ze skargi (…) Prezesa (…) na postępowanie radcy prawnego (…) na skutek zażalenia z dnia (…) r. - wniesionego w dniu (…) r. - od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…) r., sygn. akt RD-(…) o odmowie wszczęcia dochodzenia wobec braku znamion przewinienia dyscyplinarnego

postanawia:

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. oraz w zw. z art. 74^1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 75) utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie o odmowie wszczęcia dochodzenia.

Przewodniczący: Członkowie:

Tomasz Marzec Artur Warych Piotr Fałdyga

UZASADNIENIE

W dniu (…) r. do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie wpłynęła skarga Spółki (…) (dalej: Spółka) reprezentowanej przez (…) na postępowanie radcy prawnego (…).

Skarżąca Spółka zarzuciła, że radca prawny (…) namówił klienta Spółki – Pana (…) do wypowiedzenia pełnomocnictwa udzielonego Spółce do prowadzenia swojej sprawy o zadośćuczynienie. W ocenie skarżącej Spółki doszło „do nieuczciwej konkurencji i wpłynięto na decyzje Klienta, aby wypowiedział pełnomocnictwo" oraz „do naruszenia zasad etyki zawodowej radców prawnych i zasad koleżeństwa, którymi mecenasowie winni się kierować przy wykonywaniu zawodu radcy prawnego".

W dniu (…) r. do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie wpłynęła pisemna odpowiedź na skargę radcy prawnego (…). W odpowiedzi obwiniony radca prawny zaprzeczył stawianym zarzutom i zanegował stan faktyczny podany przez skarżącą spółkę.

Postanowieniem z dnia (…) r., sygn. akt RD–(…), Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie na podstawie art. 305 § 1 i art. 17 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1987) w zw. z art. 74^1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2115) odmówił wszczęcia dochodzenia w sprawie wobec braku znamion przewinienia dyscyplinarnego.

W uzasadnieniu postanowienia Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie uznał za bezzasadne zarzuty podniesione w skardze. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wskazał, że skarżąca Spółka prowadzona jest w formie (…), zaś takiej formy wykonywania zawodu radcy prawnego w ogóle nie przewiduje ustawa o radcach

prawnych, która w art. 8 precyzuje dopuszczalne formy wykonywania zawodu. Jakkolwiek nie oznacza to, że radca prawny nie jest uprawniony do podjęcia się obsługi prawnej takiej Spółki, jednak taka obsługa dotyczy interesów tejże Spółki, a nie obsługi pozyskiwanych przez Spółkę klientów. W relacji radca prawny – klient nie ma miejsca na udział osób trzecich. To radca prawny w sposób niezależny i wolny od jakichkolwiek wpływów osób trzecich zawiera umowę z klientem kierując się zasadami etyki zawodowej, to radca prawny podejmuje decyzję o wysokości honorarium płatnego przed przystąpieniem do świadczenia pomocy prawnej, to na radcy prawnym spoczywa obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej której nie wolno mu ujawnić nikomu i wreszcie to radca prawny decyduje o przyjętej strategii procesowej. Natomiast, jak zauważył Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego, (…) w swojej „odszkodowawczej" działalności nie podlega zasadom etyki zawodu radcy prawnego, nie zatrudnia radców prawnych do reprezentowania i pozyskiwanych przez siebie klientów, ani wreszcie na żadnej podstawie nie jest uprawnione do ingerowania w stosunki radca prawny – klient. Zatem brak jest uzasadnienia dla zarzutów stawianych radcy prawnemu (…) związanych z naruszeniem zasad koleżeństwa, bowiem dotyczą one relacji wyłącznie bezpośrednio pomiędzy radcami prawnymi, a tacy nie wykonują zawodu w ramach ww. Spółki. Ponadto nie może być również w tym przypadku mowy o czynnościach zmierzających do pozbawienia innego radcy prawnego zatrudnienia lub utraty klienta, gdyż Spółka, co zostało wykazane powyżej, nie jest uprawniona do zatrudniania radców prawnych do prowadzenia spraw swoich klientów, a jedynie do prowadzenia bieżącej obsługi prawnej tej Spółki. Wobec tego Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przyjął, że w takim układzie radca prawny (…) nie mógł pozbawić jakiegokolwiek radcy prawnego zatrudnienia lub utraty klienta. O ile jednak radca prawny (…) swoim działaniem pozbawił wspomnianych w skardze radców prawnych (…) i (…) ich dotychczasowych klientów, to oni powinni wnieść indywidualne skargi do Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie, gdyż. (…) nie jest uprawnione do działania w ich imieniu. Pełnomocnikiem pokrzywdzonego w postępowaniu dyscyplinarnym, zgodnie z art. 88 k.p.k. w zw. z art. 74^1 ustawy o radcach prawnych, może być radca prawny lub adwokat. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wskazał również, że skarżący nie załączył do skargi ani umów wiążących Spółkę z ww. radcami prawnymi, ani też umów wiążących radców prawnych z klientami, a każdy radca prawny ma obowiązek sporządzenia takiej umowy na piśmie.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wyraził także swoje wątpliwości w odniesieniu do kwestii naliczania dodatkowych prowizji i kosztów w przypadku wypowiedzenia umowy/pełnomocnictwa Spółce; okoliczność ta wskazuje, że klient zawarł umowę ze Spółką,

a nie z radcą prawnym, a ponadto pełnomocnictwo zostało udzielone spółce, a nie radcy prawnemu, o czym świadczy chociażby treść wypowiedzenia pełnomocnictwa z dnia (…) r. skierowanego do Spółki, a nie radcy prawnego. Przy tej okazji Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wskazał, że naliczanie dodatkowych opłat, prowizji, czy kosztów w przypadku wypowiedzenia stosunku pełnomocnictwa stoi w sprzeczności z zasadami etyki zawodowej radcy prawnego, co utwierdziło Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego w przekonaniu, że w niniejszej sprawie chodzi przede wszystkim o interes Spółki, a nie współpracujących ze spółką na niejasnych zasadach, radców prawnych.

Dodatkowo Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przytoczył treść pisemnego oświadczenia Pana (…), byłego klienta Spółki, które obwiniony radca prawny załączył do odpowiedzi na skargę z dnia (…) r.. . W treści oświadczenia Pan (…) wyjaśnił, że postanowił wypowiedzieć pełnomocnictwie spółce (…) z następujących powodów: *„wielokrotne dzwonienie i proszenie o kontakt z mecenasem gdzie odpowiadano mi za każdym razem, że jest zajęty albo go nie ma i że oddzwoni”* oraz w związku z negatywnymi opiniami o spółce i narzekaniem klientów na brak kontaktu z mecenasem. Ponadto w ocenie klienta Spółka (…) doprowadziła do zadłużenia w (…) na kwotę 39.000,00 zł. W rozmowie telefonicznej z Panią Prezes, kiedy zadzwonił spytać o tak duże prowizje w odpowiedzi miał usłyszeć, że spółka nie będzie dla niego pracować za darmo.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego podkreślił, że interes skarżącej Spółki w tych okolicznościach nie może liczyć na ochronę ze strony organów dyscyplinarnych samorządu radcowskiego. W sprawie nie wystąpiło naruszenie zasad koleżeństwa i lojalności względem innego radcy prawnego, naruszenie przez radcę prawnego interesu klienta, pozbawienie zatrudnienia lub utraty klienta, czy też działania równolegle z innym profesjonalnym pełnomocnikiem. W związku z powyższym Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego postanowił odmówić wszczęcia dochodzenia w sprawie z uwagi na brak znamion przewinienia dyscyplinarnego.

Od niniejszego postanowienia skarżąca Spółka (…) w dniu (…) r. wniosła odwołanie (pismo datowane na dzień (…) r.), w którym wniosła o uchylenie ww. postanowienia i przekazania sprawy Rzecznikowi Dyscyplinarnemu celem wszczęcia postępowania dyscyplinarnego w stosunku do radcy prawnego (…). Skarżąca w uzasadnieniu odwołania podniosła szereg zarzutów, tj.: obrazę przepisów postępowania karnego, mogących mieć wpływ na rozstrzygnięcie w sprawie a stosowanych odpowiednio w postępowaniu dyscyplinarnym, tj. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 74^1 pkt 1 ustawy o radcach prawnych, polegającą na dowolnej ocenie zgromadzonego materiału dowodowego poprzez ocenę przedstawionych

w skardze informacji oraz dołączonych dowodów, w tym ocenionych jako wiarygodne pisemnych wyjaśnień radcy prawnego (…), w sytuacji gdy zdaniem skarżącego pozostają one sprzeczne z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, tj. art. 297 § 1pkt 1, 4 i 5 k.p.k. w zw. z art. 74^1 pkt 1 ustawy o radcach prawnych, polegającą na niewyjaśnieniu okoliczności sprawy przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego , tj. art. 92 k.p.k. w zw. z art. 74^1 pkt 1 ustawy o radcach prawnych, polegającą na wydaniu przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego zaskarżonego postanowienia w oparciu o selektywnie ocenione okoliczności faktyczne sprawy, a ponadto błędy w ustaleniach faktycznych przyjęte za podstawę rozstrzygnięcia polegające na: uznaniu przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego, iż (…) nie jest podmiotem legitymowanym do złożenia skargi na działania radcy prawnego (…) w sprawie Pana (…) oraz na uznaniu przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego, iż działania radcy prawnego (…) nie dają podstaw do stwierdzenia, że w sprawie mogło dojść do naruszenia postanowień Kodeksu Etyki Radcy Prawnego stanowiących podstawę odpowiedzialności dyscyplinarnej radcy prawnego (…).

Po wszechstronnej analizie zebranego w sprawie materiału Okręgowy Sąd Dyscyplinarny przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Lublinie podzielił stanowisko Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie w przedmiocie odmowy wszczęcia dochodzenia w sprawie radcy prawnego (…) ze skargi (…) wobec braku znamion przewinienia dyscyplinarnego.

Rozpoznając odwołanie Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie zważył, co następuje:

Odwołanie Spółki (…) nie zasługuje na uwzględnienie.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny rozpoznając odwołanie skarżącej Spółki w pierwszej kolejności odniósł się do tej części uzasadnienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego, której konkluzja dotyczyła braku uprawnienia (legitymacji) skarżącej Spółki do występowania o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego w oparciu o zarzut popełnienia przez obwinionego radcę prawnego deliktu dyscyplinarnego polegającego na naruszeniu zasad etyki zawodowej radców prawnych i zasad koleżeństwa.

Nie powielając w tym miejscu wywodów Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w pełni podzielił stanowisko Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego, iż chociażby z racji na formę prawną skarżącej Spółki (…) i niedopuszczalność wykonywania zawodu radcy prawnego w tej formie (art. 8 ustawy o

radcach prawnych) skarżąca nie może podlegać w swojej „odszkodowawczej" działalności zasadom etyki zawodu radcy prawnego i być ich „beneficjentem" w stosunkach z radcami prawnymi, przy czym skarżąca nie zatrudnia radców do obsługi swoich klientów i nie jest uprawniona do ingerowania w stosunki radca prawny – klient. Zatem brak jest uzasadnienia dla zarzutów stawianych radcy prawnemu (…) związanych zarówno z naruszeniem zasad koleżeństwa radców prawnych, które dotyczą relacji wyłącznie bezpośrednio pomiędzy radcami prawnymi, a tacy nie wykonują zawodu w ramach ww. Spółki, ani też zarzutów dotyczących pozbawienia innego radcy prawnego zatrudnienia lub utraty klienta, gdyż Spółka, co zostało wykazane powyżej, nie jest uprawniona do zatrudniania radców prawnych do prowadzenia spraw swoich klientów, a jedynie do prowadzenia bieżącej obsługi prawnej tej Spółki. Potwierdza to bezspornie chociażby treść wypowiedzenia pełnomocnictwa, której adresatem jest skarżąca Spółka. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w pełni przychylił się do ustaleń Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego, iż radca prawny (…) nie mógł naruszyć zasad etyki radców prawnych wobec innego Radcy poprzez pozbawienie go zatrudnienia lub utraty klienta, jak to zarzucała skarżąca Spółka. Te ustalenia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uznał za w pełni zasadne i prawidłowe, stąd też zarzuty stawiane w odwołaniu w przedmiocie błędów Zastępcy Rzecznika w ustaleniach faktycznych są całkowicie chybione.

Ewentualność popełnienia przez obwinionego zarzucanego czynu na szkodę innych radców prawnych wspomnianych w skardze, tj. (…) i (…) poprzez pozbawienie przez obwinionego radcę prawnego ich dotychczasowych klientów nie znajduje potwierdzenia w materiale zebranym w sprawie; w sytuacji popełnienia takiego deliktu dyscyplinarnego to jedynie ci radcowie pozostają uprawnieni do wniesienia indywidualnej skargi do Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie, bowiem (…) nie jest uprawnione do działania w ich imieniu. Jak już zaznaczono powyżej, z materiału zebranego w sprawie nie wynika jednak, aby taki czyn został popełniony przez obwinionego.

Odnosząc się do zarzutów odwołania dotyczących naruszenia prawa procesowego w zakresie uchybień dowodowych (naruszenie zasady swobodnej oceny dowodu, brak wszechstronnego wyjaśnienia okoliczności sprawy), w świetle powyższych wywodów zarzuty te mogą być rozpoznawane jedynie do odniesieniu do zarzutu skargi dotyczącego „nieuczciwej konkurencji" i wpływu obwinionego na decyzje klienta skarżącej Spółki „aby wypowiedział pełnomocnictwo".

Z zebranego w sprawie materiału, a w szczególności z przytoczonego już pisemnego oświadczenia Pana (…), byłego klienta skarżącej Spółki, które obwiniony radca prawny

załączył do odpowiedzi na skargę z dnia (…) r., w żaden sposób nie wynika, aby to obwiniony radca prawny przyczynił się do wypowiedzenia pełnomocnictwa skarżącej Spółce; wypowiedzenie to zostało złożone w efekcie świadomego wyboru tegoż klienta, kierującego się obiektywnymi przesłankami rynkowymi i utratą zaufania do skarżącej Spółki. Oświadczenie to w ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego nie budzi wątpliwości co do jego autentyczności i jest wyrażone w sposób wyczerpujący, stąd też, mając przy tym na uwadze treść odpowiedzi obwinionego na skargę, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny stwierdził brak podstaw do uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Rzecznikowi Dyscyplinarnemu celem przeprowadzenia dowodu w postaci przesłuchania w charakterze świadka Pana (…) czy też samego obwinionego, którego stanowisko zostało wyrażone w sposób nie budzący wątpliwości w jego odpowiedzi na skargę.

Analogiczne – z przedstawionych przesz skarżącą stron internetowych zdaniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego nie wynika, aby obwiniony radca prawny dopuścił się czynu nieuczciwej konkurencji, mając przy tym na uwadze, że skarżąca Spółka nie wskazała, o jakie to czyny konkretnie obwinia radcę prawnego (…) i w jaki sposób naruszają one zasady etyki radców prawnych.

Tym samym, zdaniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego, Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego prawidłowo ocenił stan faktyczny w oparciu o materiał zebrany w sprawie i zasadnie odmówił wszczęcia dochodzenia w sprawie wobec braku znamion przewinienia dyscyplinarnego. Mając na uwadze powyższe Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w Lublinie orzekł jak w sentencji.

Postanowienie niniejsze jest prawomocne i nie podlega zaskarżeniu.

Pouczenie

Zgodnie z art. 426 § l Kodeksu postępowania karnego w związku z art. 74^{1} Ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j. Dz. U. 2020, poz. 75) postanowienie jest prawomocne i od niniejszego postanowienia nie służy prawo wniesienia odwołania do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego.

Przewodniczący:	Członkowie:	
Tomasz Marzec	Artur Warych	Piotr Fałdyga